

NORGES HØYESTERETT

Den 11. juni 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Normann og Bergh i

HR-2020-1230-U, (sak nr. 20-083401STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokatfullmektig Maral Houshmand)

mot

Politiets utlendingsenhet (politiadvokat Ellen Wang)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder internering etter utlendingsloven.
- (2) A, født 00.00.1999, er statsborger av Irak og ble opprinnelig besluttet internert i åtte uker ved Oslo tingretts kjennelse av 2. mai 2019 – under henvisning til utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b om unndragelsesfare. Han sonet deretter en dom frem til 20. oktober 2019. Etter løslatelse ble han på nytt besluttet internert, ved Oslo tingretts kjennelse av 21. oktober 2019. Interneringen er siden blitt forlenget.
- (3) Politiet fremsatte 27. mai 2020 begjæring om ytterligere forlengelse i fire uker.
- (4) Oslo tingrett avsa 29. mai 2020 kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1999, løslates mot meldeplikt nærmere fastsatt av politiet, men maksimalt i annenhver dag frem til retten eller politiet bestemmer noe annet, men ikke utover 29. juni 2020.»
- (5) Politiets utlendingsenhet anket til lagmannsretten, og anken førte frem. Borgarting lagmannsrett avsa 2. juni 2020 kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1999, kan fortsatt holdes internert, dog ikke utover 29. juni 2020.»
- (6) A har anket til Høyesterett. Det anføres at lagmannsretten har tolket utlendingsloven § 106 b tredje ledd andre punktum feil når den har lagt til grunn at det er en tidsmessig nær sammenheng mellom tidligere forsinkelser og behovet for fortsatt internering. Lagmannsretten har også tolket bestemmelsen feil hva gjelder uttrykket «manglende samarbeid». Dette må gjelde manglende samarbeid med norske myndigheters bestrebelsers på å få returnert utlendingen med tvang. Det at utlendingen ikke reiser frivillig faller utenfor.

Lagmannsretten har lagt til grunn at han ville blitt returnert dersom han hadde samarbeidet. Det anføres at dette er en mangel ved kjennelsesgrunnene som må lede til opphevelse.

- (7) *Politiets utlendingsenhet* har i tilsvar anført at lagmannsretten ikke har tolket loven feil og heller ikke begått saksbehandlingsfeil.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (9) Anken er en videre anke. Ankeutvalget kan bare prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd, jf. utlendingsloven § 99 a. Anken gjelder lagmannsrettens generelle lovtolkning, som kan prøves av ankeutvalget.
- (10) A ble verifisert og akseptert for tvangsretur i januar 2020. Frem til begynnelsen av/midten av mars 2020 var det forsinkelser med å fremskaffe nødvendige dokumenter fra Irak. Uttransport skulle skje 17. mars 2020, men ble kansellert på grunn av koronarestriksjoner. Ankeutvalget oppfatter at lagmannsretten – på samme måte som tingretten – har lagt til grunn at koronarestriksjoner er den eneste grunnen til at uttransport i ettertid ikke har kunnet skje.
- (11) A er holdt internert med hjemmel i utlendingsloven § 106 b tredje ledd andre setning som lyder:
- «Internering for å forberede eller gjennomføre en utsendelse kan bare overstige 12 uker dersom utlendingen ikke samarbeider om gjennomføring av utsendelsen eller det er forsinkelser med å fremskaffe nødvendige dokumenter fra et annet lands myndigheter.»
- (12) Bestemmelsen angir uttømmende vilkårene for internering for å forberede eller gjennomføre utsendelse av utlending, jf. HR-2020-987-U avsnittene 12 og 13. Den gir ikke hjemmel for å internere bare med den begrunnelse at utsendelsen er forhindret av Covid-19, jf. HR-2020-989-U avsnitt 17 og HR-2020-1169-U avsnittene 18 og 19.
- (13) I saker hvor det tidligere har vært «manglende samarbeid» fra utlendingens side eller «forsinkelser med å fremskaffe nødvendige dokumenter fra et annet lands myndigheter», men hvor det på vurderingstidspunktet kun er koronarestriksjoner som gjør at uttransport ikke lar seg gjennomføre, har ankeutvalget fastslått at det må være en nær faktisk og tidsmessig sammenheng mellom forsinkelsen og behovet for fortsatt internering, jf. HR-2020-987-U avsnitt 17:
- «Spørsmålet er om forsinkelser som oppfyller vilkårene i § 106 b tredje ledd, men som har blitt ryddet av veien i løpet av en interneringsperiode, kan gi grunnlag for forlenget internering ut over 12-ukersperioden. Ordlyden utelukker ikke at tidligere forsinkelser kan være av betydning. Spørsmålet er så vidt ankeutvalget kan se ikke behandlet i rettspraksis eller forarbeider. Ut fra formålet med bestemmelsen, slik dette er formulert i forarbeidene, mener ankeutvalget at forutsetningen for å la en slik tidligere forsinkelse begrunne internering ut over 12 uker, må være at det er en *nær faktisk og tidsmessig sammenheng* mellom forsinkelsen og behovet for fortsatt internering.»
- (14) Lagmannsretten har lagt disse rettslige utgangspunktene til grunn, og har kommet til at det for As del foreligger «en nær faktisk og tidsmessig sammenheng» mellom tidligere hindringer for utreise og behovet fortsatt internering i dag:
- «Etter lagmannsrettens oppfatning er det nær sammenheng – både faktisk og tidsmessig – mellom den tidligere forsinkelsen med å fremskaffe dokumenter fra Irak og behovet for

fortsatt internering i dag. Det må legges til grunn at uten den nevnte forsinkelsen – samt As tidligere «manglende samarbeid» – ville han ha vært uttransportert før koronasituasjonen oppsto. Perioden fra primo mars d.å. til og frem til nå kan heller ikke sees å være tidsmessig særlig lang.»

- (15) Etter ankeutvalgets syn viser lagmannsrettens begrunnelse at det er lagt til grunn en for vid tolkning av vilkårene i utlendingsloven § 106 b tredje ledd andre setning. Fortsatt internering kan ha en nær tidsmessig sammenheng med tidligere forsinkelser i et begrenset antall uker etter fristen. En forlengelse på 11 uker, som i dette tilfellet, vil ikke ha en tilstrekkelig nær tidsmessig sammenheng med de tidligere forsinkelsene og vil derfor ikke kunne begrunne fortsatt internering etter utlendingsloven § 106 b tredje ledd andre setning.
- (16) Det vises også til HR-2020-1169-U avsnitt 18 hvor ankeutvalget uttalte at spørsmålet om internering er i legalitetsprinsippets kjerneområde. Forutsetningen om nær tidsmessig og faktisk sammenheng må derfor ikke gis for vide rammer.
- (17) Lagmannsrettens kjennelse må derfor oppheves.
- (18) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Kristin Normann
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)